

128-6M B

Vii Bi
B
91423

Latvijas Izpostīto Āpgabalu

Kongress 3
1923.

Trešā Kongresā

3. un 4. februari 1923. g.

pieņemtie lēmumi.

23510
get

L-
50-
34-

188-6M B

VII B i
B
9(1)23

Latvijas Izpostīto Āpgabalu

Kongress 3
1923

Trešā Kongresā

3. un 4. februari 1923. g.

pieņemtie lēmumi.

23510
get

L-
B-
JL

Latvijas Kongress

Latvijas Valsts

E. Piņiņa un J. Uprmaņa drukātava
Rīgā, Marijas ielā 10

A. Kara zaudējumu atlīdzība.

1. Kongress atzīst, ka kara zaudējumu atlīdzība ir viens no svarīgākiem dzīves atjaunošanas jautājumiem un lūdz valdību gādāt par taisnīgu kara zaudējumu atlīdzību no ārvalstīm, bet, kamēr tāda vēl nav panākta, izsniegt saimniecību atjaunošanai uz kara zaudējumu rēķina no valsts līdzekļiem neatmaksājamus avansus.

2. Līdz kara zaudējumu atlīdzības saņemšanai no ārvalstīm valdībai 4 gadu laikā jāizsniedz avansi, vismaz $\frac{1}{3}$ faktiski nodarīto zaudējumu apmērā, sadalot šo zumu līdzīgās daļās un uzņemot valsts budžetā katru gadu $\frac{1}{4}$ daļu.

3. Jāizved nekavējoši kara zaudējumu novērtēšana un apstiprināšana, dodot iespēju pieteikt kara zaudējumus arī tiem izpostītiem, kuri to līdz šim nav izdarījuši.

4. Kongress lūdz neierobežot 1923./1924. gadā Lauku dzīves atjaunošanas padomes budžetā uzstādītos 500 milj. rubļus.

5. No augšā minētiem 500 milj. rubļiem 15 milj. rubļ. jāizsniedz, vispirms, mazsaimniecību atjaunošanai.

6. Līdzšinējie aizdevumi, izsniegtais inventars un būvmaterials jānoraksta uz kara zaudējumu rēķina, atvelkot viņus no ceturtā gadā izmaksai paredzētās avansu zumas.

7. Neatmaksājami avansi uz kara zaudējumu rēķina jāizsniedz visiem izpostītiem, neskatoties uz saimniecības lielumu kā arī uz to, vai saimniecībā ēkas jau atjaunotas vai nē.

8. Zvejnieki un laivinieki, kuri zaudējuši savus ražošanas līdzekļus, pielīdzināmi zemturiem kara zaudējumu atlīdzības ziņā.

9. Sabiedriskās ēkas un skolas izpostītos apgabalos jāatjauno uz kara zaudējumu rēķina.

10. Lauku dzīves atjaunošanas budžets jāskata cauri pirmais steidzamības kārtā.

B. Ēku atjaunošana un būvmaterials.

1. Visiem līdzekļiem jāveicina izpostītos apgabalos ugunsdrošu ēku celšana un ugunsdroša būvmateriala sagatavošana uz vietas. Jāatrod paņēmieni, kā atsevišķiem būvētājiem parocīgāki sagatavot un izlietot šos būvmaterialus.

2. Tā kā ugunsdrošu ēku būvētāji nedabūn tādu pabalstu kā koku ēku būvētāji, saņemot kokus par pazeminātu cenu, nepieciešami dot ugunsdrošu ēku būvētājiem zināmu kompensāciju, palielinot ugunsdrošām būvēm paredzētās pabalstu zumas.

3. Izniedzot būvkokus, jāraugās uz to, lai viņu kubiksaturš saskanētu ar pagasta valdes atvēlēto kubikpēdu skaitu un lai būvkoki būtu tiešām būvei derīgi un piemēroti.

4. Izpostītos apgabalos jāatstāj zināms meža rezerves fonds nopostīto ēku atjaunošanai un vajadzības gadījumos jāierobežo koku izciršana eksportam.

5. Tagadējā instrukcijā paredzētās būvkoku normas jāpalielina lielākām saimniecībām un mazākām jāizsniedz būvkoki arī klēts būvei.

6. Izpostītās lauku rūpniecības atjaunošanai būvkoki jāizsniedz tāpat kā nopostītām saimniecībām par $\frac{1}{5}$ taksēs.

7. Būvkoki par pazeminātu cenu jāizsniedz arī jaunsaimniekiem, kuri saimniecības ieguvuši pirkšanas ceļā, ne no valsts fonda.

8. Pilsētu zemju nomnieki izpostītos apgabalos līdz likuma pieņemšanai par pilsētu zemēm pielīdzināmi saimniecībām uz fonda zemes un būvkoki viņiem jāizsniedz tāpat kā citiem izpostītiem lauksaimniekiem par $\frac{1}{5}$ taksēs. Koki jāizsniedz no pilsētas mežiem, bet ja pilsētai tādu nav, tad no valsts mežiem.

9. Kurināmais materials jāizsniedz pietiekošā daudzumā, kā lauksaimniekiem, tā lauku rūpniecībai.

10. Izpostītos apgabalos būv- un kurināmais materials jāaprēķina pēc zemākās valsts taksēs.

C. Nodokļi.

1. Izpostītās saimniecības jāatsvabina no visiem valsts nodokļiem uz pieciem gadiem, sākot ar 1923./1924. budžeta gadu.

2. Jāatceļ progresīvais ienākumu nodoklis no ieņēmumiem no lauksaimniecības.

3. Jāatsvabina no zīmognodokļa visi iesniegumi, dokumenti, apliecības u. t. t., kurus izņem un iesniedz izpostītie. Tāpat no zīmognodokļa jāatsvabina Izpostīto apgabalu kongresu padomes sarakstīšanās dzīves atjaunošanas jautājumos.

4. Izpostīto zemnieku māju mantinieki 5 gadu laikā jāatsvabina no visiem nodokļiem pie māju pārrakstīšanas uz jauno īpašnieku resp. mantinieku vārda.

5. No uzņēmumiem pilsētu pašvaldībām par labu atskaitamie 100 proc. no ienākumu un %%% peļņas nodokļiem taisnīgi sadalāmi starp pilsētu un lauku pašvaldībām, kuŗu robežās atrodās šo nodokļu maksātāju tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumi vai norisinās šo uzņēmumu darbība.

D. Vietējās pašvaldības un viņu budžeti.

1. Jāsamazina pašvaldību iestāžu izdevumi administratīvām vajadzībām, tamdēļ vietējās pašvaldības iestādes jāpadara vienkāršākas, likvidējot visas komisijas un uzliekot šos pienākumus pagastu valdēm.

2. Pagastu valžu locekļiem jāmaksā pienācīga alga, bet pagastu padomes locekļi atlīdzību par sēdēm nedabūn.

3. Apriņķu padomes jālikvidē un valdes jāsašaurina.

4. Jāpaaugstina nodokļi no valsts mežiem pašvaldībām par labu.

5. Izpostīto pagastu budžetu iztrūkumu segšanai jāparedz zumas no valsts līdzekļiem.

6. Skolotāji izpostītos apgabalos jāalgo no valsts līdzekļiem.

E. Agronomiskā palīdzība.

1. Jāsaskaņo agronomiskās palīdzības sniegšana caur dažādām organizācijām.

2. Jāģādā lielākos apmēros par derīgu un uzlabotu sēklu.

3. Makslīgie mēsli jāizsniedz uz atvieglotiem nosacījumiem plašākos apmēros nekā līdz šim.

4. Par pazeminātu cenu izsniedzamie mākslīgie mēsli jānodod zem augstskolas laboratorijas kontroles uz valsts rēķina.

5. Izpostītos apgabalos uz valsts rēķina jāierīko vairošanas stacijas.

6. Meliorācijas darbi jāizved uz valsts rēķina tur, kur tie aizskar vairākas saimniecības un nav izvedami bez valsts palīdzības.

F. Drāšu novākšana un tranšeju nolīdzināšana.

Kongress konstatē, ka tranšeju nolīdzināšana ne visur izdarīta apmierinoši, jo

a) atstātas dziļas lejas,

b) drātis samestas grāvjos un apmestas zemēm, bet gali stāv ārā, kas apdraud lopus un cilvēkus, tā kā tālākā līdzināšana jāizdara zemkopjiem pašiem uz sava rēķina un atzīst, ka

1. Zemkopjiem, kur viņi to vēlas, jāizsniedz līdzekļi tranšeju nolīdzināšanai.

2. Tekošā gadā jānolīdzina tranšejas un jānovāc drātis tur, kur tas nepieciešami vajadzīgs.

3. Steidzoši jāģādā par norakto aizsargu dambju uzbēršanu un aizbērto novadu grāvju iztīrīšanu.

4. Jāizsniedz attiecīgā atlīdzība tiem zemturiem, kuri tranšejas nolīdzinājuši un drātis novākuši paši saviem līdzekļiem.

G. Ceļi un tilti.

1. Izpostītos apgabalos nepieciešamākie ceļi un tilti jāsavēd kārtībā uz valsts rēķina.

2. Izpostītos apgabalos uz pilsētas zemēm koki tiltu remontiem un būvēm, līdz jautājuma noskaidrošanai par šīm zemēm, jāizsniedz no pilsētu mežiem par brīvu.

H. Vispārējās rezolūcijas.

1. Pilsētām un miestiem piederošās lauksaimnieciski izmantojamās zemes ieskaitamas valsts zemes fondā uz vispārējo noteikumu pamata.

2. Kongress atzīst, ka kulturas fonda dome līdz šim nav piegriezuse pienācīgu vērību izpostīto apgabalu kultūrelām vajadzībām un griežas pie kulturas fonda domes ar lūgumu piespriest izpostīto apgabalu skolām un jaunātnes izglītībai līdzekļus samērā ar izpostīto apgabalu platību un viņu kultūrelām prasībām.

3. No lauksaimniecības departamenta priekšdzīves atjaunošanas darbiem izsniegtās mašīnas, kā kulgarnituras, gateri u. t. t., jāpārdod viņu lietotājiem, nosakot ilggadīgu termiņu viņu nomaksai.

4. Pie ziņu ievākšanas uz vietām par postījumiem, par atlīdzības piespriešanu u. t. t., pagastu valdēm un padomēm obligatoriski jāpieaicina izpostīto priekšstāvji.

5. Par katras pirmā, otrā un trešā kongresā pieņemtās tēzes izvešanu dzīvē, kongresu padomei nekavējoši jāziņo vietējiem priekšstāvjiem, lai vairāk saskaņotu kopējo darbību.

6. Latvijas karā izpostīto apgabalu III. kongress izteic dziļi izjustu pateicību Latvijas Sarkanā Krusta Galvenai valdei, Plūdu Izpostīto Apgabalu Palīdzības Centrālkomitejai, Latv. Bērnu Palīdzības Savienībai, Sieviešu Palīdzības Korpusam, Amerikas Sarkanam Krustam, Amerikas Bērnu Palīdzības Administrācijai, Starptautiskam Sarkanam Krustam, Starptautiskai Bērnu Palīdzības Savienībai, Zviedrijas Bērnu Palīdzības Savienībai „Rädda Barnen” un Lady Paget Misijai par lielo mīlestību un palīdzību, ko viņas līdz šim parādījušas Latvijas kara

izpostītiem apgabaliem un griežās pie minētām organizacijām ar sirsnīgu lūgumu arī uz priekšu šo palīdzību Latvijas karā izpostītiem apgabaliem ne-
atraut.

I. Lauksaimniecības krīze.

1. Lauksaimniecības krīzes novēršanai jāatceļ izvedmuita uz lauksaimniecības ražojumiem un ie-
vedmuita uz lauksaimniecības piederumiem un
mašīnām.

2. Jāsekmē lauksaimniecības ražojumu eks-
ports un jārod priekš tiem jauni tirgi.

3. Jāapgādā lauksaimnieki ar lētu un viegli
pieejamu kreditu, piegriežot sevišķu vērību ilga ter-
miņa kreditiem.

4. Jāpazemina zemes bankas procenti.

5. Jāpazemina dzelzsceļu tarifi uz lauksaim-
niecības ražojumiem un mašīnām.

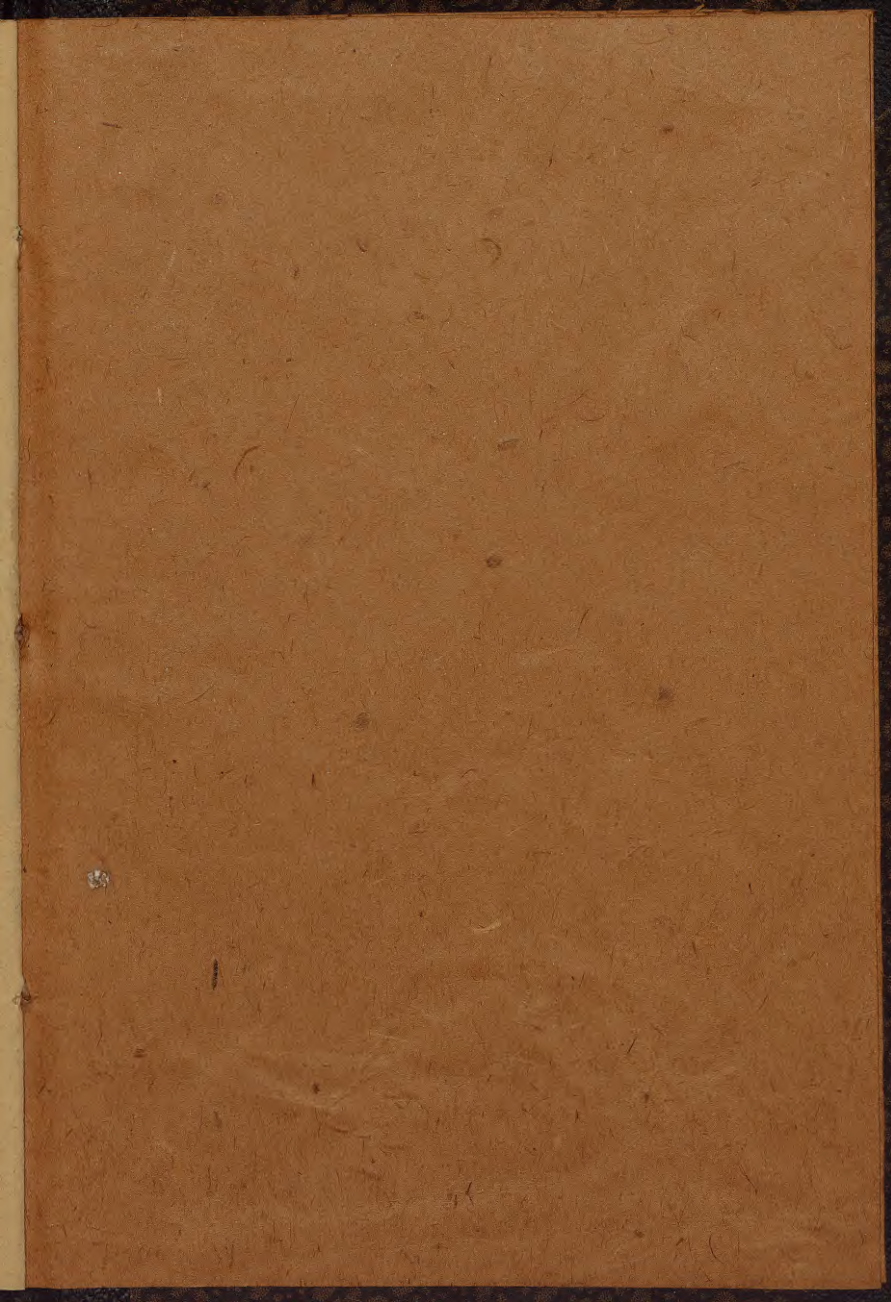
6. Jāorganizē lauku darba spēka apgādāšana
caur lauksaimnieku organizacijām.

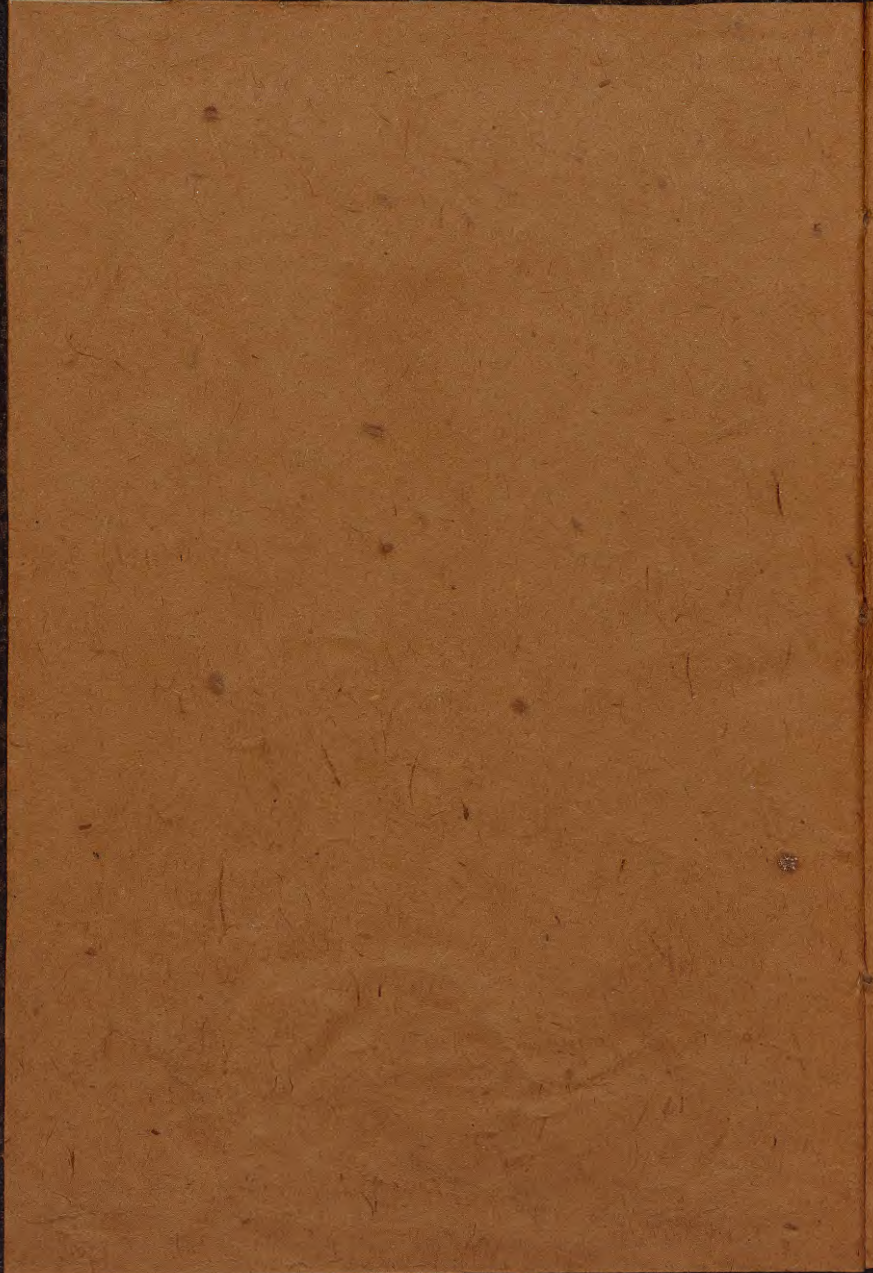
7. Kongress atzīst, ka zocialā likumdošana uz
laukiem par darba laika saīsināšanu, strādnieku ap-
drošināšanu u. t. t. jāatliek līdz tam laikam, kamēr
Latvijā nebūs radušies labvēlīgāki apstākļi.

8. Lauksaimniekiem visplašākos apmēros jā-
organizējas kopējai ražošanas līdzekļu apgādāšanai,
ražojumu pārstrādāšanai un pārdošanai bez liekiem
vidutājiem. Valdībai jāpabalsta šīs organizācijas
ar vajadzīgo kreditu.

27/III-23.

20
519

LATVIJAS NACIONĀLĀ BIBLIOTĒKA

0309044349